

WENNEN AAN DE DENEN

Familie Schram
integreert met
vallen en opstaan

'We moeten nu
thuis wel Deens
gaan praten'

Zoon Lennart heeft een Deense vriendin. Echtgenoot Eric heeft het naar de zin als leidinggevende proces operator bij zuivelconcern Arla. Maar Henriëtta Schram zelf moet zeven jaar na de emigratie naar Denemarken nog altijd wennen. 'Ik weet niet zeker of ik hier oud wil worden.'

Eén ding is zeker: emigreren is niet alleen leven op een roze wolk. 'Het gaat met ups en downs', is de ervaring van Henriëtta Schram. 'Ik mis nog steeds de Nederlandse gezelligheid. Even een bakkie doen bij de buurvrouw of de familie om de hoek is er niet bij. Je moet hier altijd eerst uitgenodigd worden, een spontaan bezoek is niet gebruikelijk. Aan de andere kant zijn de Denen ook heel erg behulpzaam.'

Met haar man heeft ze het er regelmatig over. Over de soms moeizame contacten met de omgeving en haar taalproblemen. 'Dan vraag je je wel eens af: wat doe ik hier eigenlijk? In onze oude buurt in Heerhugowaard was het toch gezellig? Maar Eric zegt dan terecht hoe ons leven er in Nederland uit zag. Als hij thuis kwam, gaf ik hem de sleutel omdat ik avonddienst had. We leefden langs elkaar heen. Daar hebben we nu geen last van.'

NOORWEGEN TE VER

Henriëtta en Eric emigreerden zeven jaar geleden samen met zoon Lennart en dochters Rosita en Sharona naar Denemarken. Voor Eric was het een langgekoesterde wens, want sinds zijn achttiende had hij een bijzondere band met de rust en ruimte van Scandinavië. Het werd Denemarken, want zijn favoriete land

Noorwegen vond Henriëtta te ver weg. Ook bij het zoeken naar woonruimte bouwde het gezin een bepaalde mate van zekerheid in. 'We hebben bewust gekozen voor eerst huren, omdat we niet zeker wisten of we hier met z'n allen zouden aarden.'

Dat laatste bleek wel het geval. De familie Schram woont nu in een gekochte boerderij op zo'n 20 kilometer van Skive. 'Een leuk stadje dat alles heeft. Veel voorzieningen, veel water. We gaan er regelmatig boodschappen doen en in de zomer kun je er fantastisch kanoën.'

Eric, die begon te werken bij een varkensboer, slaagde erin werk te vinden in de branche waarin hij in Nederland ervaring had: de zuivel. Henriëtta werkt nu als oproepkracht in de thuiszorg. 'Grootste probleem voor mij is nog altijd de taal. Als ik bij mensen op bezoek ga, kan het lastig zijn om je verstaanbaar te maken. Sommigen spreken bovendien dialect. Dan moet je met handen en voeten werken om elkaar te begrijpen. Maar waar een wil is, is een weg. Mensen zien dat je van goede wil bent.'

TRADITIONEEL EN GEEN STRESS

Na zeven jaar voelt Henriëtta zich nog altijd niet helemaal geïntegreerd. 'Met kerstmis bijvoorbeeld, als iedereen zich terugtrekt bij de familie, voel ik me toch een beetje een buitenstaander. Aan de andere kant: in Nederland leven mensen ook op zichzelf. Verder heb ik best wel moeite met het traditionele karakter van de Denen. Ze staan niet zo snel open voor iets nieuws. Laatst was er een poging om hier in de buurt een markt te beginnen. Maar dan zie je slechts zeven kraampjes. Jammer.' Op andere momenten kan ze zeker genieten. 'Het is een vrij leven hier. We wonen helemaal vrij, er is totaal geen stress. Als het vandaag niet lukt, dan morgen. Dat is hier de instel-

ling. Ook op school. Dat heeft ook z'n voordelen. In Nederland konden onze kinderen het tempo op school niet altijd bijbenen, hier gaat dat beter.'

Over school gesproken: de tweelingdochters (17) beginnen straks aan hun beroepsopleidingen voor werk in de zuivel en de horeca. Zoon Lennart (20) gaat zijn vader achterna. Hij volgt nu een opleiding tot proces operator in de zuivel. Hij heeft ook de liefde voor Denemarken van Eric geërfd. De liefde moet je in zijn geval zelfs letterlijk nemen, want Lennart heeft een Deense vriendin. 'Ja, nu moeten we thuis wel Deens gaan praten', lacht Henriëtta. 'Maar de Nederlandse televisie blijft, hoor. Die kan ik echt niet missen!' ▶

DE TIPS VAN HENRIËTTA

Voor Nederlanders die willen emigreren naar Denemarken hebben ervaringsdeskundigen Eric en Henriëtta Schram een paar nuttige adviezen:

- Spring niet in het diepe, overweeg heel goed of je het echt wilt, want wonen in een ander land is niet altijd makkelijk;
- Ga eerst een huis huren en niet meteen kopen: geef jezelf de tijd om te wennen;
- Let er wel op dat auto's en motoren erg duur zijn in Denemarken.

SKIVE

56°56 NB 9°03 OL

Wie Skive zegt, zegt water. De gemeente in de regio Midtjylland in Denemarken wordt gedomineerd door de fraaie Limfjorden, de langgerekte baai met een totale oppervlakte van 1.700 km². In deze fjord ligt het eiland Fur, in 2010 uitgeroepen tot mooiste eiland van Denemarken. De gemeente Skive (48.000 inwoners) telt in totaal meer dan 20 dorpen, waaronder Rødding (bekend van de prachtige burcht Spøttrup Borg) en Glyngøre (waarvan wordt gezegd dat het zijn wortels in het water heeft). De plaats Skive zelf heeft ruim 20.000 inwoners.